

جلوگیری از تظاهرات اول ماه مه در تهران

دولت و "خانه کارگر" از برگزاری مراسم اول ماه مه امسال توسط کارگران در تهران جلوگیری کردند. در حالی که

مسائل حاد گریبانگیر کارگران و حرکت‌های اخیر کارگری، بویژه تظاهرات وسیع کارگران در بهشهر در

اواخر فروردین، زمینه را برای یک قدرت نمایی علنی دیگر و طرح مطالبات عاجل کارگران بیش از پیش فراهم ساخته بود، مخالفت دولت خاتمی از یک سو و دو دوزه بازی و تبانی "خانه کارگر" از سوی دیگر، مانع از برگزاری تظاهرات کارگران به مناسبت روز جهانی کارگر شد.

"خانه کارگر" که در سالهای اخیر متولی اصلی برگزاری مراسم علنی و "قانونی" اول ماه مه بوده است، امسال نیز، ظاهراً، در پی تدارک انجام آن بوده و اطلاعاتی‌هایی را در این باره صادر کرده بود. استانداری تهران نیز تأکید نموده بود که "تنها به خانه کارگر مجوز تجمع در روز ۱۱ اردیبهشت مصادف با روز جهانی کارگر را داده است". اما "خانه کارگر" با این عنوان که روز پنجشنبه ۱۱ اردیبهشت برابر با "۲۸ صفر" و روز عزاداری است، روز قبل از آن را برای برگزاری مراسم تعیین کرده بود. چنان که مرتضی لطفی عضو هیأت اجرایی مرکزی این نهاد و سر دبیر روزنامه "کار و کارگر" و عضو سابق شورای اسلامی شهر تهران، ضمن اعلام برگزاری این مراسم، گفته بود که "۱۱ اردیبهشت که روز جهانی کارگر است، مصادف با ۲۸ ماه صفر شده، از این رو راهپیمایی ۱۰ اردیبهشت برگزار می‌شود". "خانه کارگر"، بر اساس اطلاعاتی‌های صادره، ظاهراً قصد آن داشت که این مراسم را به صورت راهپیمایی و تجمع در برابر وزارت کار و امور اجتماعی (در خیابان آزادی) برگزار نماید.

ولی وزارت کشور و استانداری تهران، به بهانه مسائل امنیتی و سیاسی، با انجام راهپیمایی و اجتماع در مقابل ساختمان وزارت کار مخالفت کرده و مکان دیگری را برای تجمع کارگران در این روز پیشنهاد کردند. مدیر کل سیاسی - انتظامی استانداری تهران در این باره تصریح کرد که "مجوز" داده شده به "خانه کارگر"، "صرفاً" برای تجمع صادر شده است نه راهپیمایی. افزود که برگزاری این تجمعات در دو مکان "ورزشگاه شهید معتمدی" - "میدان قزوین"، از جانب دولت پیشنهاد شده است.

مسئولان "خانه کارگر" با تجمع در مکان‌های پیشنهادی دولت موافقت ننموده و با صدور

اطلاعیه‌ای بر انجام راهپیمایی و اجتماع در برابر وزارت کار اصرار ورزیدند. هر چند که برخی از دست اندرکاران و فعالان جنبش کارگری بر آن بودند که با توجه به اهمیت برگزاری مراسم علنی در این روز، بهتر است که این تظاهرات حتی به صورت تجمع در مکان پیشنهادی دولت انجام شود، لکن گردانندگان "خانه کارگر" همچنان بر راهپیمایی جمع شدن در مقابل وزارت کار پافشاری کردند. این پافشاری در ضمن، بی ارتباط با نیت باطنی مسئولان "خانه کارگر" در مورد نفی و تعطیل آتی این مراسم نبود. چنان که این مسئولان پیشاپیش، اعلام داشته بودند که "در صورتی که با درخواست آنها مبنی بر تجمع در برابر وزارت کار مخالفت شود، یکی از گزینه‌های آنها، لغو تجمع اول ماه مه و شرکت در مراسم عزاداری روز بعد خواهد بود!"

اما علت اصلی اصرار گردانندگان "خانه کارگر" بر تجمع در مقابل وزارت کار، کشمکش‌های سیاسی درون دستجات حکومتی است که در موارد و موضوعات دیگر نیز خود را نشان داده است. پیش از این امور و اختیارات وزارت کار و همچنین "خانه کارگر" رژیم در دست باند کمالی، سرحدی زاده و محبوب بوده که "حزب اسلامی کار" را هم درست کرده و اخیراً نیز نهاد خود ساخته و خود گماشته‌ای با عنوان "کنفدراسیون کارگران ایران" علم کرده‌اند. پس از تغییر و تشکیل کابینه دوم خاتمی، وزارت کار از دست باند مذکور خارج شده و در اختیار صفدر حسینی و دار و دسته وی از حزب "جبهه مشارکت ایران اسلامی" قرار گرفته است که این حزب نیز به نوبه خویش، درصدد ایجاد نهادهای کارگری وابسته به خود است. هر چند که وزارت کار رسماً و قانوناً مسئول نظارت بر روابط کار و پاسخگویی به کارگران است، اما کسی نمی‌تواند این واقعیت را کتمان نماید که مسئولیت نادیده گرفتن و پایمال کردن حقوق ابتدایی کارگران، نه تنها از آن وزارت کار رژیم بلکه مربوط به دولت، مجلس، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، دستگاه قضایی، .. و نهایتاً کلیت رژیم اسلامی و شرکا و مدافعان آنست.

در هر حال، در ادامه این کشمکش‌ها، "خانه کارگر" برگزاری مراسم در روز ۱۰ اردیبهشت را نیز، به طور یکجانبه، لغو کرد. "کانون عالی شوراهای اسلامی کار" با صدور بیانیه‌ای در این باره، با اظهار این که "در پی تلاش‌های فراوان برای متقاعد کردن مسئولین مبنی بر موافقت آنان برای برگزاری راهپیمایی روز جهانی کارگر در مکان مورد نظر کارگران (مقابل وزارت کار) متأسفانه مسئولین مربوطه به دلایل مسائلی که برای کارگران به هیچ وجه قابل قبول نمی‌باشد، از اجرای این راهپیمایی ممانعت به عمل آوردند..." و با ردیف کردن موضوعات مربوطه و نا مربوطه دیگر، نتیجه‌گیری نمود که "جامعه کارگری به هیچ وجه دلایل مطرح شده جهت تغییر مکان برگزاری تجمع و راهپیمایی کارگران را قبول ندارند و بدین وسیله لغو این راهپیمایی را اعلام می‌کند". گردانندگان "خانه کارگر" با صدور این بیانیه، ضمن لغو برگزاری تظاهرات، کوشیدند که "تقصیرها" را به گردن "مسئولین مربوطه" انداخته و خود را فریبکارانه مدافع انجام مراسم و، فراتر از آن، سخنگوی "جامعه کارگری" وانمود کنند. لکن آشکار بود که در پس این بیانیه و لغو یکجانبه مراسم، زد و بند پنهانی صورت گرفته است. چنان که یکی از فعالان جنبش کارگری نیز بعداً فاش کرد، تصمیم به لغو برگزاری مراسم، در واقع، پس از تماس محبوب، دبیر کل "خانه کارگر"، با رفسنجانی گرفته شده بود.

جلوگیری از تظاهرات کارگران در اول ماه مه، چه به دلیل بهانه جویی‌ها و مخالفت ارگانهای دولتی و چه به واسطه دغلبازی و تبانی مسئولان "خانه کارگر" رژیم، در حقیقت یکی دیگر از موارد نقض و سلب حقوق اولیه کارگران و نشانه بارز دیگری از سیاستهای ضد کارگری رژیم حاکم است. اگر چه کارگران امکان آن را نیافتند که با برگزاری مراسم خاص این روز، ضمن ابراز همبستگی با کارگران و زحمتکشانشان سراسر جهان، مطالبات اساسی و عادلانه خود را طرح و حمایت دیگر اقشار و نیروهای ترقیخواه جامعه را نسبت به آنها جلب نمایند، اما همان طور که حرکتها و تظاهرات ماهها و هفته‌های اخیر بروشنی نشان داده است، مبارزات جمعی حق طلبانه کارگران در ماههای آینده نیز تداوم و گسترش خواهد یافت.

کمیسیون کارگری، ۱۳۸۲